

לאישור במליאה 01-2021

ישיבת מליאת רשות ניקוז ים המלח
ישיבה מס' 03/2020
התקיימה בתאריך 13/10/2020
באמצעות שיחת וידאו (זום)

משתתפים:

חברי המליאה:

- ניר ונגר
- ניסן בן חמו
- רוני מרום
- אלון אורון
- עופרי צפנת
- דני איש שלום
- ראש מועצה אזורית תמר ויו"ר רשות ניקוז ים המלח
- ראש העיר ערד, סגן יו"ר רשות ניקוז ים המלח
- ראש המועצה המקומית מצפה רמון
- ראש ענף שימור קרקע וניקוז משרד החקלאות מרחב נגב
- מנהלת המחלקה לבריאות הסביבה, משרד הבריאות מחוז דרום
- מרכז לחימה במזיקים המשרד להגנת הסביבה, מחוז דרום

נוספים:

- גיל רייכמן
- אליה וינטר
- דיאנה פאנוס
- עו"ד דוד גיט
- מנהל היחידה לאיכה"ס, מ"מ נציג עיריית ירושלים
- גזבר מ"מ מצפה רמון, מ"מ נציג מ"מ מצפה רמון
- אגף לשימור קרקע וניקוז, משרד החקלאות
- יועמ"ש רשות ניקוז ים המלח

צוות עובדי רשות ניקוז

התנצלו:

- שחר ישכרוב
- שי טולקין
- אריה קינג
- נציג רשות הטבע והגנים הלאומיים
- רכז שפכים ונחלים במחוז ירושלים, מ"מ נציג המשרד להגנ"ס
- חבר מועצת העיר ירושלים, נציג עיריית ירושלים

דיון:

ניר ונגר- פותח את ישיבת מליאה מס' 03-2020.

1. פרוטוקול מליאה מס' 02-2020 מתאריך 23.4.2020 - לאישור

אבקש לאשר את פרוטוקול מליאה מס' 2/2020 ?

פרוטוקול מליאה מס' 2/2020 - מאושר פה אחד !

2. סיכום רבעונים 1-3 בשנת 2020

איתי פרימן- פותח את דבריו על מות אביה של חגית ממחלת הקורונה ומשתתף בצערה.
כולם מביעים את תנחומיהם.

איתי פרימן מציג את הפרויקטים

פרויקטים שהסתיימו:

- ✓ **מבואת נחל חסד, "פארק יהושפט"** – נראית השפעה משמעותית על הפיתוח העירוני במרחב הסובב.
- ✓ **מפעל ניקוז נחל רחף** - פרויקט משותף עם נתיבי ישראל להגנה על מיסעת כביש 90 מהתחתרות הנחל.
- ✓ **מפעל ניקוז ופארק במבואת נחל אמציהו** - בשבועיים הקרובים מועצת אזורית תמר תקבל את הפרויקט ותתחיל להפעיל את הפארק לטובת הציבור הרחב.
- ✓ **סקר סיכונים ניקוז וסביבה ממקורות תעשייתיים** – במרחב רשות הניקוז מתחמי תעשייה כבדה בעלי פוטנציאל לזיהום נחלים ושטחים פתוחים. המוטיבציה להכנת סקר הסיכונים הינו אירוע זיהום נחל אשלים. זהו מסמך מאד משמעותי, יוצג בקרוב למתכנן מחוז דרום במנהל התכנון מתוך רצון שהמדיניות המומלצת במסמך תאומץ ע"י הועדה המחוזית מחוז דרום.
- ✓ **תוכנית אב לאגן צין**- יוצג בקרוב גם בוועדה המחוזית מחוז דרום.

פרויקטים בביצוע:

- ✓ **שיקום מערכות החלפת מים מזוהמים בנחל בוקק**- פרויקט המתבצע בהובלת רט"ג בעקבות זיהום המגיע מאזור מישור רותם וגורם להמלחה קשה של מי המעיין. הוכנסה צנרת מי רשת ממתקן מקורות והמים המזוהמים מוצאים תוצה. בפרויקט זה אנו משדרגים את מערכת איתוז המים והזרמתם.

דיון:

עופרי צפנת- יש הקצעת מים מרשות המים?

איתי פרימן- לרט"ג, כן

עופרי- כל המים המזוהמים לאן יצאו?

איתי פרימן - המים המזוהמים יוצאים לגשר כביש 90 לתוך ים המלח

עופרי צפנת- הם לא מזוהמים שאין בעיה לרחוף בהם.

✓ **פיתוח ניקוז תת קרקעי בשטחי מושב עין תמר בכיכר סדום** - פרויקט משותף עם מ.א. תמר. רשות ניקוז מבצעת את הניקוז התת קרקעי ובהמשך המועצה תשלים את הכשרת הקרקע לעיבוד חקלאי.

✓ **שיקום נחל קדרון, תחום ירושלים** - הוצג לפניכם מס' פעמים. פרויקט משותף עם תאגיד הגיחון. מכרז ביצוע שלב א' הסתיים ונבחר קבלן מבצע. בשנת 2020 בוצעו עבודות מקדימות לקראת המכרז בהיקף של 6 מלש"ח.

✓ **הגנה על תשתיות מפני שיטפונות בנחל ערבה** - קטע נאות הכיכר - עידן - עקב שיטפון במרץ 2020 נפגעו תשתיות רבות של חב' מקורות, חברת חשמל, שטחיים חקלאיים נסחפו וציר הגישה למרחב נפגע. הצבא אפשר לנו לעבוד תחת הנחיות עקב היותו של השטח חשוד במיקוש. נכנסו לעבודה אינטנסיבית. מחודש מרץ אנו עובדים ברצף עד עכשיו.

בשנים 2017-2018 ביצענו עבודות על ציר הגישה למרחב, ב-2019 הצבא לא אפשר לנו לעבוד. בשנת 2020 אנו מבצעים פרויקט בהיקף תקציבי של 10 מלש"ח. בחודשים האחרונים אנו בתהליך משותף עם חב' חשמל ומקורות על הגנה תשתיות שלהם.

מאגר נאות תמרים- המאגר נפגע בשיטפון האחרון היה חשש שיקרוס. לכן אנו מבצעים מגלש כעבודת חירום על מנת שהמאגר יתרוקן מיד לאחר כניסת מים. רשות ניקוז ערבה וים המלח הגישו בקשה לרשות המים לפירוק ארבעה מאגרים בנחל ערבה המאגרים שלא מבצעים את תפקידם לאור סחף חשוד במיקוש שסותם אותם.

דיון:

- ניר ונגר- למה צריך להשקיע משאבים בלפרק מאגר שלא משמש כמאגר? מה ההשפעה שלו על הנחל?
- אייתי פרימן - המאגרים שבנחל ערבה - עידן, ערבה, צוקים וחצבה משנים את מתווה הזרימה. המאגר נבנה בצורה שהוא מצר את אפיק הנחל כמעט בחצי. לאור זאת חתך הזרימה משתנה ופוגע בגדות הנחל. פירוק המאגר יאפשר את זרימת המים בפריסה הטבעית ועקב כך מיתון הנזקים.

✓ **מבואת נחל צין "צוהר למרחב" במצפה רמון**- פרויקט משותף למועצה, קרן שטחים פתוחים ומשרד השיכון. ערוץ נחל קטן שהפך לאתר פסולת עם השנים. נהפוך מפגע למשאב פרויקט יפיה.

✓ **מסמך הכנת תוכנית אסטרטגית לים המלח** - פרויקט משותף עם המשרד להגנת הסביבה ליישום החלטת ממשלה מס' 3742 מיום 15.04.2018 לגיבוש מדיניות ארוכת טווח לאגן ים המלח. עדכון וחידוש למסמך דומה שבוצע ב-2006. מטרתו, לראות את מרחב ים המלח (מאיזור מצדה ועד צומת הלידו) בשנת 2070. רשות ניקוז לקחה את החלק ההנדסי - הידרולוגי בפרויקט.

פרויקטים לשנת 2021

✓ **תכנון ניקוז שטחי חקלאות בנחל גדרון** – פרויקט משותף יחד עם רשות ניקוז ערבה, מ.א. ערבה תיכונה ומ.א. תמר בהכשרת שטחים חקלאיים חדשים בערבה. מדובר על 5,000 דונם ברוטו. מתוכם כ- 1,000 דונם עבור מ.א. תמר. רשות ניקוז לקחה על עצמה את תכנון המתחם וביצוע רכיב הניקוז בו בשתי"פ עם המועצות.

דיון:

- אלון אורון- השטחיים החקלאיים זה פרויקט שמשרד החקלאות מעורב בו. אם זה נשפט מקצועית? צריך לחשוב יחד עם המחלקה המשפטית איך מבצעים את זה? זה פרויקט שמבחינת התמיכה הוא באזור רשות ניקוז ערבה למיטב ידעתי. אני מתכוון לתמיכות.

- איתי פרימן - זה פרויקט של שני המועצות. בוועדת ההיגוי רשות ניקוז ערבה נוכחת, כל השיפוט ההנדסי הם מבצעים וצריכים לאשר. רשות ניקוז ים המלח מקדמת את התכנון. יש מורכבות של המימון למעשה זה עבודות שק"ל ביצעה בעבר היום אין קק"ל. אנו צריכים לדבר עם משרד החקלאות ולהבין איך לממן את הפרויקט הזה.

✓ **הגנה על תשתיות מפני שיטפונות בנחל ערבה – קטע נאות הכיכר – עידן שלב ה' - הינו המשך של הפרויקט המבוצע כעת. הכולל הגנה על תשתיות של חברת מקורות והגנה על שטחי חקלאות.**

✓ **שיקום נחל קדרון תחום ירושלים** – ביצוע תכנית מפעל ניקוז (מכרז שלב א'). חלקה של רשות ניקוז הינו כ 17.6 מלש"ח.

דיון-

- גיל רייכמן- יש כרגע פגישה בגיחון בנושא "טיפול פסולת" מקווה שיש תקציב לזה.
- אלון אורון- כמה מציעים היו? האם זה היה מכרז אטרקטיבי מבחינת הקבלנים? האם בשלב חתימה על ההסכם צפויות בעיות איתו? האם זה הסכם מורכב או זה משהו טכני?

- איתי פרימן - הופתענו מכמות הקבלנים שנגשו למכרז. התקבלו 12 הצעות מחברות גדולות. הסיבה הנה צפי של החברות לקשיים לאור המצב הכלכלי. הם מבקשים לעצמם צבר עבודות. החברה הזוכה במכרז חברת ק.ס.מ.ג מחיפה נתנה 25.8% הנחה על האומדן. תהליך המכרז היה מאוד מסודר, אני לא צופה בעיות עמם השטח הוא האתגר פה.

✓ **הגנה על מתחם המופעים בנחל מצדה**- הגשנו תוכנית למפעל ניקוז אני מקווה שעד סוף השנה התוכנית תאושר במועצה הניקוז. זה פרויקט גדול ע"ס 2 מלש"ח.

✓ **טיילת נחלי ערד (סף מדבר) - שלב א'** - טיילת החוצה את כל נחלי ערד המתבססת על דרך עפר לאורך קו ביוב קיים. כמו כתר סביב העיר, היום היא מפגע שנהפוך אותו למשאב. נמצא בשלבי תכנון מפורט. צפי לעיכוב בביצוע לאור איחור של תאגיד הביוב בשידרוג קו הביוב.

✓ **שיקום ראש נחל יעלים (ערד)** – ראש הנחל שהפך לאתר פסולת. כ- 400,000 קוב שנשפכו לשטח הפתוח. יבוצעו עבודת עפר להסדרת המפגע באתר ללא פינוי פסולת. נהפוך את האתר לנקודת תצפית ויציאה לטיולים בנחל.

✓ **שיקום ופיתוח מבואת נחל חימר**- ליד הר סדום. פרויקט משותף עם מ.א. תמר, מפעלי ים המלח ורט"ג. הכוונה לפתוח את מבואת הנחל כנקודת מוצא לטיילות במרחב. הפרויקט בתכנון מוקדם.

✓ **מרכז לחקר שיטפונות במדבר במו"פ מדבר וים המלח**- בשיתוף רשות ניקוז ערבה אנו תומכים במחקר הידרולוגי תוך מתן דגש להידרולוגיה הנדסית כנושא מרכזי.

✓ דיון:

- רוני מרום- אני רוצה להגיד ישר כוח גדול עשיה מרשימה גם בהיקף וגם באיכות של הפרויקטים אני ממש גאה בעשייה, כל הכבוד!!
- ניר ונגר- אמנם אנחנו לא בסיכום שנה אבל רואים שיש פה עבודה מצוינת, צוות קטן ואיכותי שמשפיע על כלל הפיתוח של המרחב העצום הזה, כל הכבוד!!
- איתי פרימן- תודה רבה זה לא רק אני כמוכן זה רם, מוריאל, חגית, שי, הגר כל הצוות.
- דיאנה פאנוס- גם אנחנו באגף לשימור קרקע וניקוז בירכנו את פועלכם ועל הביצועים שגדלו לאורך השנים האחרונות. ראינו בדוחות הכספים שיש עליה ובמיוחד היתה קפיצה בשנת 2019 כל הכבוד!!
- איתי פרימן- דיאנה כלכלנית ואחראית על מבנה התקציב ממשרד החקלאות כמו כן אחראית על שינויים לטובה בנושא התקציב. היא עשתה סדר וארגון ואני אומר זאת גם בכובע של יו"ר מנכ"ל רשויות הניקוז. יש בקרה מסודרת הרגולטור הרבה יותר יעיל היום כל הכבוד!!

עדכון מהחלטות ישיבת הנהלת הרשות:

1. כחלק מהכנתה של תכנית האב לקדרון בשנים 2013, 2014, העסיקה רשות ניקוז בעזרת מכון ירושלים למחקרי מדיניות, שני יועצים שאינם תושבי ישראל לצורך מו"מ מול הרשות הפלסטינית. העסקה נעשתה ע"י מכון ירושלים עבור רשות הניקוז. בשנת 2019, מע"מ הגיש למכון ירושלים דרישה לתשלום עבור העסקת אותם יועצים. סכומי מע"מ שמכון ירושלים לא גבה במועד. הנושא הוצג להנהלת הרשות ע"י רו"ח יורם שוחט (רו"ח מבקר) ויועמ"ש הרשות עו"ד דוד גיט. הוחלט כי רשות הניקוז תישא בסך של עד 213 מדרישת מע"מ. יתרת הסכום תשלום ע"י מכון ירושלים. התשלום בוצע והנושא הסתיים.

2. עדכון מכסות ניקוז- רשות ניקוז ים המלח עדכנה את נתוני האוכלוסייה (בתי אב) ובהתאם אישרנו את עדכון למכסות הניקוז במליאת הרשות בסוף שנת 2019. לאור היקף גידול האוכלוסייה, עבור עיריית ירושלים מדובר על הגדלת המכסות בהיקף משמעותי. לאחר מו"מ ובאישור הנהלת הרשות, הוחלט על דחיית יישום הגדלת מכסות הניקוז לשנת 2021. השנוי יחול כמוכן על כלל הרשויות החברות ברשות הניקוז. כולם ישלמו בהתאם.

עדכון מס' 1 תקציב 2020 - לאישור

- איתי פרימן- מציג את בקשה לעדכון תקציב
- דיאנה פאנוס- השינוי המוצג שבו הגדלתם והקטנתם תקציבים בפרויקטים שונים בסופו של דבר לא חרג ממסגרת התקציב ולכן זה לא מצריך את האישור השר. הצגתם באופן מסודר את כל השינויים אם כי לא ברור לי כמה דברים טכניים של הקשר בין הטבלה הזאת לבין תקציב 2021 שיש בו נתונים של שנת 2020 זה לא לדיון בפורום הזה אשמח לדבר בעתיד אתכם.
- איתי- שחגית תחזור מהשבעה תוכלי לקבל ממנה את כל המידע הדרוש.

ניר ונגר- עוד שאלות? אבקש לאשר את עדכון תקציב 2020.

החלטה- עדכון מס' 1 לתקציב 2020- מאושר

תכנית עבודה ותקציב לשנת 2021 – לאישור

✓ איתי פרימן- מציג הצעת תקציב לשנת 2021

- עיקרי הדיון-
- איתי פרימן –
- תקציב רשות הניקוז רגיש מאוד להשתתפות רמ"י. כ 80% מהתקציב מקורו במכסות ניקוז מרמ"י. אנו צופים לשינויים בסעיף זה. בשלב הראשון צפוי צמצום של 20%. כוונת משרד החקלאות שכספים אלה יועברו לקרן לטובת פרויקטי ניקוז לאומיים. הנושא עדיין במו"מ.
- ניהול עודפי תקציב. השנה נוציא סכום משמעותי מהקרן לטובת פרויקט הקדרון. יחד עם זאת יישאר סכום של כ 6 מלש"ח לשנת 2021. בעיקר לאור אי הודאות בנושא כספי רמ"י.
- ניר ונגר – קיימת חשיבות לייצר יתירות להמשך הפרויקטים גם במידה ויהיה קושי תקציבי. הרבה מאוד לא ידוע בתקופה הזו.
- איתי פרימן -
- פרויקט משותף עם חברת מקורות בנחל ערבה. הכנסתנו סכום המשקף את חלקנו. החוזה עם מקורות טרם נחתם.
- השינוי שרואים בסעיפי השכר מקורו בשינויים רגולטורים לגבי אופן רישום סעיף זה בהתאם לתקן IPSS לדוחות הכספיים של רשויות הניקוז.
- שה"כ ביצוע תחת סעיף נחלים ארציים כ- 34 מלש"ח.
- שה"כ ביצוע תחת סעיף נחלים איזוריים כ- 8.2 מלש"ח.
- בשנים 2016-2020 רואים גידול משמעותי בהיקפי ביצוע התקציב. זה מבורך.
- ניר ונגר- אנו רואים כאן עבודה משמעותית.

החלטה- תכנית עבודה ותקציב לשנת 2021- מאושרת פה אחד!!

- רוני מרוס- לסיכום, אני סבור כי אנו צריכים לקחת חלק בפרויקטים לאומיים. אשמח אם במליאה הבאה יינתן הסבר על פרויקט "תעלת הימים".
- ניר ונגר- אני רוצה להרחיב את מה שרוני אמר, צריך סקירה על נושא ההתייבשות של ים המלח. יש לכך השפעה משמעותית על העשייה שלנו ברשות הניקוז.
- איתי פרימן – בהחלט נציג את הנושאים האלה במליאה הקרובה.

ניר ונגר- מודה לכולם ונועל את ישיבת מליאת הרשות.

ניר ונגר- ראש מועצה אזורית תמר
ויו"ר רשות ניקוז ים המלח

רשמה – הגר איתן, מזכירת הרשות